

LIJEČENJE REUMATOIDNOG ARTRITISA TIJEKOM TRUDNOĆE

Marina Vajdić, Danijela Golub, Nada Ivrlač

Klinički bolnički centar Zagreb, Zagreb, Hrvatska

Reumatoidni artritis (RA), kronična, sistemska, autoimuna bolest, koja je u žena dva do tri puta učestalija nego u muškarca, često u reproduktivnoj dobi. Prvenstveno pogađa mišićno-koštani sustav te uzrokuje oštećenja koja dovode do gubitka funkcije na zahvaćenom području. Dostupnost novih i učinkovitih terapijskih mogućnosti i strategija liječenja, kao što su biološki lijekovi i liječenje prema zadanom cilju, a kojega je cilj klinička remisija ili niska upalna aktivnost bolesti, značajno su poboljšale ishode liječenja bolesnika s RA. Velik izbor lijekova podupire održavanje optimalne kontrole bolesti prije začeća, ali zahtijeva detaljno razumijevanje rizika i sigurnosti u primjeni tijekom trudnoće. Cilj je liječenja žena s RA tijekom trudnoće kontinuirano praćenje kako bi se kontroliralo pogoršanje i postigla stabilizacija bolesti, a istovremeno u primjeni lijekova minimalizirali ili izbjegli oni koji mogu povećati štetan rizik za majku ili fetus u razvoju. Visoka aktivnost bolesti povezana je s povećanim rizikom nepovoljnog ishoda trudnoće. Premda u 50–70% trudnih žena s RA dolazi do značajnog poboljšanja aktivnosti bolesti, u polovice žena bolest se pogoršava ili ostaje aktivna tijekom trudnoće i može zahtijevati daljnju terapijsku intervenciju. Podaci o sigurnosti mnogih lijekova korištenih u liječenju su ograničeni, a tumačenje učinka lijekova može biti kompliciranije s obzirom na činjenicu da se oni često koriste u kombinaciji. Sukladno navedenome istraživanje o sigurnosti primjene lijekova za liječenje RA tijekom trudnoće i njihovog učinka na fetus nije uvijek konačno. Poznato je da određeni lijekovi u liječenju RA imaju umjereno do visoki rizik za teratogene učinke, a određeni se mogu uzimati ovisno o vremenu primjene tijekom trudnoće, dozi i specifičnoj skupini lijekova. U pojedinim bolesnicima dobrobit lijeka u kontroli bolesti i održavanju funkcije može nadmašiti moguće rizike za fetus. Važno je napomenuti da i neliječena bolest nosi vlastite rizike i za majku i za fetus u razvoju.

Općenito ugodno iskustvo trudnoće u žena s RA može biti suočeno s brojnim neizvjesnostima i važnim odlukama koje trebaju donijeti u kontekstu očuvanja trudnoće i održavanja kontrole bolesti. Liječenje RA u trudnica treba odabrati uzimajući u obzir i moguće štetne učinke liječenja kao i rizik povezan s prekidom istog.

Ključne riječi: reumatoidni artritis, trudnoća, liječenje rheumatoid arthritis, pregnancy, treatment

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa